

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
2016-0000458362

Bijlage(n)
2

Datum 13 september 2016
Betreft Besluit op uw Wob-verzoek

Geachte heer

Bij brief van 19 juli 2016, ontvangen op 20 juli 2016, heeft u, namens de
bij het ministerie een verzoek ingediend
als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur
(hierna: Wob).

Bij brief van 25 juli 2016 heb ik de ontvangst van uw verzoek aan u
bevestigd.

Bij brief van 29 juli 2016 heb ik uw verzoek doorgezonden aan de
Kiesraad voor zover het betreft de documenten die bij de Kiesraad
berusten. Bij brief van dezelfde datum heb ik u van deze doorzending op
de hoogte gesteld.

Bij brief van 15 augustus 2016 heb ik de termijn om op uw verzoek te
beslissen met vier weken verdaagd.

Op 22 augustus 2016 heeft de Kiesraad een beslissing genomen op uw
Wob-verzoek.

Uw verzoek heeft betrekking op "het elektronisch indienen van verzoeken
bij het referendum associatieverdrag Oekraïne". Concreet verzoekt u "om
kopie van documenten inzake het elektronisch indienen van definitieve
referendumverzoeken via de applicatie van GeenPeil, waaronder:

- die betrekking hebben op het toestaan van elektronisch indienen;
- die voort zijn gekomen uit het contact met de Kiesraad en het
Ministerie van Veiligheid en Justitie, zoals omschreven in de
"Evaluatie Raadgevend referendum" van de Kiesraad gestuurd aan
het Ministerie van BZK op 24 mei 2016 (kenmerk 2016-
0000299557, pagina 3);
- interne en externe adviezen die gaan over de vraag of elektronisch
indienen al dan niet toelaatbaar is;
- inzake veiligheid, fraudegevoeligheid en bescherming
persoonsgegevens van het indieningstraject via GeenPeil".

Ik attendeer u erop dat de Wob uitsluitend betrekking heeft op bij het bestuursorgaan berustende informatie die is neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid. Bestaan desbetreffende documenten niet, niet meer of nog niet, dan kunnen deze ook niet openbaar worden gemaakt. De Wob kent geen verplichting om gegevens te verzamelen of te vervaardigen.

Voor ik nader inga op uw verzoek, wil ik u graag het volgende verduidelijken. Uw aanname lijkt te zijn dat bij de Kiesraad elektronisch verzoeken zijn ingediend voor het houden van een referendum. Indien dat uw aanname is, dan is die onjuist. Alle verzoeken voor het houden van het referendum zijn op papier bij de Kiesraad ingediend. Op papier indienen van referendumverzoeken, met gebruikmaking van het daarvoor bestemde formulier, is de enige manier die de regelgeving toelaat. GeenPeil heeft een applicatie ontwikkeld waarmee het formulier kon worden ingevuld en kon worden voorzien van een handtekening. De formulieren werden vervolgens door GeenPeil op papier afgedrukt en bij de Kiesraad ingeleverd.

Bij het ministerie berusten dan ook geen stukken die betrekking hebben op het toestaan van elektronisch indienen van verzoeken voor het houden van een referendum.

Mogelijk ten overvloede attendeer ik u erop dat de Wob niet van toepassing is op documenten die reeds openbaar zijn.

Een aantal van de door u gevraagde stukken is al openbaar en voor een ieder publiek toegankelijk. In het kader van een eerder Wob-verzoek zijn documenten openbaar gemaakt als door u gevraagd. U vindt ze op de website [rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl). Ik geef u de exacte vindplaats, te weten (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2016/02/29/besluit-wob-verzoek-over-referendum-associatieakkoord-oekraïne>).

Het betreft het tweede deelbesluit (d.d. 29 februari 2016, kenmerk 2016-0000119221) met betrekking tot een Wob-verzoek inzake 'het op 6 april te houden referendum inzake een Associatieakkoord met Oekraïne'. Het betreft de volgende stukken:

1. E-mailwisseling van 7 en 11 september 2015, p. 30-31 (vragen van individuele gemeente dan wel van particulier met de antwoorden van het ministerie);
2. e-mailwisseling tussen een particuliere organisatie en de Kiesraad van 13 juli 2015, p. 65;
3. ambtelijke e-mailwisseling van 27 augustus 2015 tussen het ministerie en de Kiesraad, p.105.

In aanvulling op deze stukken is een nota aangetroffen die gedeeltelijk betrekking heeft op het door u bedoelde onderwerp. Deze interne ambtelijke nota van 14 augustus 2015, kenmerk 2015-0000475198, die als onderwerp heeft, voor zover hier van belang, "Registratieapp GeenStijl", maak ik openbaar voor zover betrekking hebbend op uw Wob-verzoek. U treft deze interne ambtelijke nota bijgaand aan.

U zult zien dat enkele gegevens en enkele passages onleesbaar zijn gemaakt. Deze gegevens en passages maak ik niet openbaar. Dit betreft in de eerste plaats de naam van de ambtelijke steller van het stuk, zijn of haar 06-nummer, en de zogenoemde lijnparafen, in de kantlijn aangegeven met de letter 'A'. Deze gegevens maak ik niet openbaar in verband met de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen, welk belang is opgenomen in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob. Dit belang afwegende tegen het algemene belang van openbaarmaking van deze gegevens, acht ik het belang genoemd in artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob zwaarwegender.

De andere onleesbaar gemaakte passage betreft de in deze voor intern beraad bestemde nota opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen van één van mijn ambtelijke adviseurs, in de kantlijn aangegeven met de letter 'B', waarover op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob geen informatie wordt verstrekt.

Daarnaast zijn twee passages zwart gemaakt die geen relatie hebben met het onderwerp waarop uw Wob-verzoek betrekking heeft en die daarmee de reikwijdte van uw verzoek te buiten gaan. Deze passages zijn in de kantlijn aangegeven met een Romeinse 'I'.

Zoals uit de tekst van de nota is op te maken behoren bij de nota twee bijlagen. Het 'Registratieformulier referendum Associatieovereenkomst met Oekraïne' was destijds via de website van de Kiesraad voor een ieder beschikbaar. Het formulier is als service bijgevoegd. De brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 2 maart 2012 is eveneens al openbaar. Deze kunt u vinden via de website van de Tweede Kamer (www.tweedekamer.nl) als vergaderstuk 2011-2012, 30 372, nr. 40.

Verder zijn twee e-mails aangetroffen van 9 oktober 2015 met als onderwerp "handtekening op ondersteuningsverzoek Wet raadgevend referendum". Deze e-mails heeft de Kiesraad reeds openbaar gemaakt in zijn besluit van 22 augustus 2016 op uw Wob-verzoek.

Tot slot is nog een interne ambtelijke e-mailwisseling aangetroffen van 8 oktober 2015 tussen twee medewerkers van mijn ministerie met als onderwerp "handtekening op ondersteuningsverzoek Wet raadgevend referendum". Deze korte e-mailwisseling is opgesteld ten behoeve van intern beraad binnen mijn ministerie en bestaat vrijwel volledig uit de persoonlijke beleidsopvattingen van de desbetreffende ambtena(a)r(en), waarover op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob geen informatie wordt verstrekt. Voor zover in de e-mailwisseling feiten zijn opgenomen zijn deze dermate nauw met de persoonlijke beleidsopvattingen verweven dat het niet mogelijk is deze van elkaar te scheiden, zodat ook hierover op grond van artikel 11 van de Wob geen informatie kan worden verstrekt.

Datum
13 september 2016
Kenmerk
2016-0000458362

Dit besluit wordt met de documenten die daarmee voor een ieder openbaar zijn gemaakt, zo spoedig mogelijk na toezending gepubliceerd op de website www.rijksoverheid.nl.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

Richard van Zwol
Secretaris-generaal

Bijlagen:

- interne ambtelijke nota 14-8-2015
- Registratieformulier referendum Associatieovereenkomst met Oekraïne.

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, DGBW/D&B, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede van de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

2018

Aan
Van

Minister BZK

A

BDF
B&D

Contactpersoon

A

A

Datum
14 augustus 2015

Kenmerk
2015 0000475198

nota

Mogelijk referendum associatieovereenkomst EU -
Oekraïne, reglstratieapp GeenStijl

B

Aanleiding/probleemstelling

- Het bericht op de website van GeenStijl dat een app beschikbaar wordt gesteld waarmee eenvoudig een definitief verzoek kan worden ingediend voor een referendum over de associatieovereenkomst met Oekraïne;
- Uw vraag of een met behulp van de app ingediend verzoek geldig is;
- Vraag van de Kiesraad of volgens BZK een dergelijk verzoek geldig is;

Advies/actie

U wordt verzocht kennis te nemen van onderstaande Informatie.

Betrokken BZK onderdelen
BOF, CZW

Toelichting

Nu het inleidende verzoek voor een referendum over de Associatieovereenkomst met Oekraïne is geslaagd, start de fase van het definitief verzoek. Deze loopt van 18 augustus tot 28 september 2015.

Reglstratie-app GeenStijl

Op de website van GeenStijl stond het volgende bericht:

"OK. 18 augustus dus. Moet dat tekenen dan weer met een printer, een envelop en een postzegel?"

Dat mag. Adresseren aan GeenPeil/HQ. Maar we gaan het zo laagdrempelig mogelijk maken. Wij slaan de formulieren op in een grote digitale kluis in Pand Noord, want er komt een mega handige referendum-app aan waarmee iedereen binnen 5 minuten getekend heeft. Die genereert een PDFje, dat encrypted wordt opgeslagen. Op die manier kunnen we ook nauwkeurig bijhouden hoeveel krabbels we al hebben. Als we de 300.000 handtekeningen ook werkelijk binnen hebben, gaan we die zelf afdrucken (drukkers die willen sponsoren mogen zich HIER [democratfe@geenstijl.nl] melden) en met een enorme vrachtwagen bij de Kiesraad afgooien."

GeenStijl heeft vooralsnog geen contact met de Kiesraad gezocht over de

geldigheid van de definitieve verzoeken die met de app worden gegenereerd. De Kiesraad weet dus ook niet hoe de app precies zal werken. Het secretariaat van de Kiesraad heeft gevraagd hoe BZK tegen het gebruik van de app aankijkt gelet op hetgeen in de wet is bepaald.

Datum
14 augustus 2015
Kenmerk
2015000475198

Aangenomen wordt dat de app zo zal werken dat met de app een invulbaar pdf van het registratieformulier (formulier Kiesraad bijgevoegd) kan worden Ingevuld en daarna in het daarvoor bestemde veld met zijn of haar vinger of met een stylus pen een handtekening kan worden gezet. Deze toepassing wordt veel gebruikt voor het tekenen voor ontvangst van pakketten. Via de app wordt dan het ingevulde en getekende formulier gestuurd naar GeenStijl. GeenStijl slaat de ingevulde en getekende formulieren encrypted op, print deze later uit en bezorgt alle geprinte formulieren bij de Kiesraad. De Wrr gaat alleen uit van op papier ingeleverde en ondertekende formulieren. [REDACTED]

[REDACTED], geeft de wet geen aanknopingspunt om formulieren die op deze wijze zijn gegenereerd als "ongeldig" aan te merken. Dit standpunt deelt de Kiesraad.

B

Opgemerkt wordt dat de Kiesraad de handtekening op het ingediende verzoek niet controleert. De Kiesraad controleert de persoonsgegevens op het formulier met behulp van de Basisregistratie personen (BRP). In de BRP zijn geen handtekeningen opgenomen. Deze kunnen dan ook niet worden gecontroleerd, ook omdat bij een verzoek geen kopie van een identiteitsbewijs met daarop de handtekening moet worden bijgevoegd. Deze laagdrempelige werkwijze is door het kabinet onderkend (brief bijgevoegd). Gecontroleerd worden alleen persoonsgegevens die op het formulier worden ingevuld.

[REDACTED]

Opmerking [JHT2]: Naschrift BDF 20/B: Inmiddels is de app online gegaan en werkt inderdaad zoals in deze nota beschreven (<https://teken.geenpeil.nl/>)

B

[REDACTED]

I

Politieke context

Datum
14 augustus 2015

Communicatie

Kenmerk
2015000475198

De Kiesraad beslist over de geldigheid Inleidende en definitieve verzoeken voor een referendum. Vragen over de geldigheid van definitieve verzoeken die met behulp van de app van GeenStijl zijn gegenereerd kan BZK daarom niet beantwoorden.

Definitief verzoek

Lijst voor het afleggen van een ondersteuningsverklaring.

34116

Wet Goedkeuring van de op 27 juni 2014 te Brussel tot stand gekomen Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie en haar lidstaten, enerzijds, en Oekraïne, anderzijds (Trb. 2014, 160)

Door uw gegevens in te vullen op de onderstaande lijst, steunt u het definitief verzoek tot het houden van een referendum over bovenstaande wet / bovenvermeld verdrag.

U kunt een ondersteuningsverklaring afleggen indien u Nederlander bent, 18 jaar of ouder bent op 28-09-2015 en niet uitgesloten bent van het kiesrecht.

Het formulier moet uiterlijk 28-09-2015 zijn ontvangen door de voorzitter van de Kiesraad.

Kiesraad
Postbus 2700
6401 DE HEERLEN

Indien u buiten Nederland woont, voegt u een kopie bij van een identiteitsbewijs waaruit uw Nederlanderschap blijkt. Dit document moet geldig zijn op enig moment tussen 18-08-2015 en 28-09-2015.

Let op: u kunt slechts eenmaal een ondersteuningsverklaring afleggen ten behoeve van dit definitief verzoek. Uw ondersteuningsverklaring is alleen geldig als u de gevraagde gegevens compleet en naar waarheid invult. Ondersteuningsverklaringen die niet zijn ingediend op het door de Kiesraad ter beschikking gestelde formulier, worden ongeldig verklaard.

Verklaring persoon 1

eerste officiële voornaam

tussenvoegsel

handtekening

achternaam

straat

huisnummer

postcode

woonplaats

geboortedatum

geboorteplaats

dag maand jaar

Met het plaatsen van uw handtekening verklaart u tevens dat u slechts eenmaal een ondersteuningsverklaring heeft afgelegd ten behoeve van dit definitief verzoek.

Verklaring persoon 2

eerste officiële voornaam

tussenvoegsel

handtekening

achternaam

straat

huisnummer

postcode

woonplaats

geboortedatum

geboorteplaats

dag maand jaar

Met het plaatsen van uw handtekening verklaart u tevens dat u slechts eenmaal een ondersteuningsverklaring heeft afgelegd ten behoeve van dit definitief verzoek.